

VERKENNEND ONDERZOEK NATUURWAARDEN MEDIAPARK

GEMEENTE HILVERSUM

Gemeente Hilversum

Verkennend onderzoek natuurwaarden Mediapark

projectgegevens:
ADV03-HIL00103-01A

Rosmalen, 27 oktober 2005

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	COMPENSATIE	3
3	NATUURWETGEVING	5
4	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	20

Bijlagen:

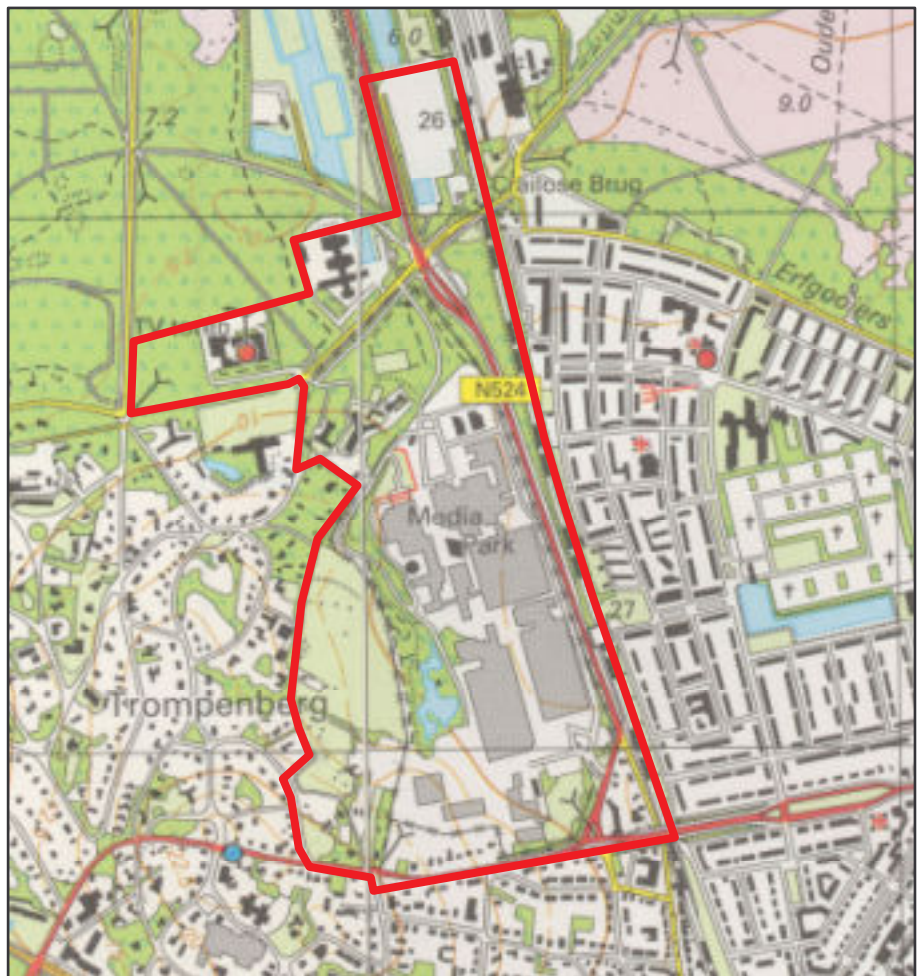
- 1 Geraadpleegde literatuur
- 2 Toponiemen

1 INLEIDING

Aanleiding en opzet

Aanleiding voor dit verkennend natuuronderzoek vormt de herziening van het bestemmingsplan voor het Mediapark in Hilversum. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en in de consequenties daarvan voor het bestemmingsplan op basis van de actuele wet- en regelgeving op het gebied van natuurbescherming. Naast het provinciaal beleid zijn in dit kader met name de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet van belang.

Het verkennende onderzoek naar de natuuraspecten bestaat allereerst uit een beschrijving van de relevante wettelijke en beleidskaders. Daarnaast hebben een literatuurstudie en verkennend veldbezoek (juli 2005) plaatsgevonden. Op basis van de bevindingen vindt een inschatting plaats van de verwachte consequenties in het kader van de wet- en regelgeving en de eventuele noodzaak voor nader onderzoek. In onderstaande kaart is het plangebied weergegeven (toponiemen zie bijlage 2).

Plangebied bestemmingsplan Mediapark

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het provinciaal compensatiebeleid voor bos, natuur en landschap. Hoofdstuk 3 behandelt de relevante natuurwetgeving en het belang daarvan voor het bestemmingsplan. Het rapport wordt afgesloten met conclusies en aanbevelingen in hoofdstuk 4.

Droge heidevegetaties langs de Videoweg

2 COMPENSATIE

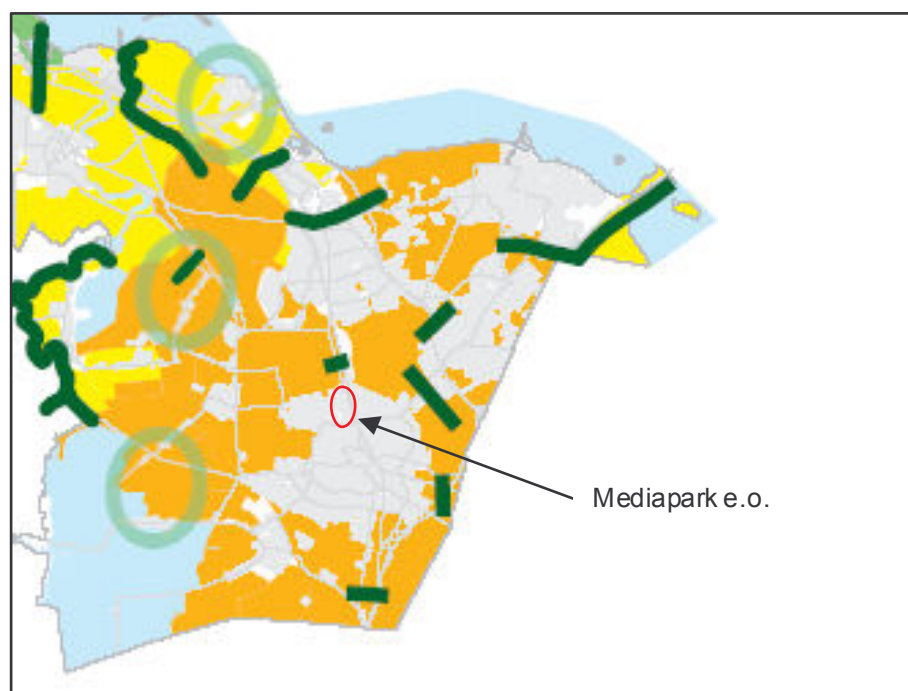
Kader

Compensatie heeft een beleidsmatige en wettelijke basis in zowel de ruimtelijke ordening als in sectorale wet- en regelgeving.

Het provinciaal compensatiebeleid, als vertaling van het Rijksbeleid, is vastgelegd in de 'Gedragslijn voor compensatie bij verlies van natuurlijke en landschappelijke waarden' van 14 maart 2000. Het compensatiebeleid is van toepassing op substantiële aantastingen van waarden in gebieden met grote natuur-, landschaps- en recreatiewaarden, bodembeschermingsgebieden en gebieden met grote cultuurhistorische waarden, waaronder archeologische waarden. De beschermenswaardigheid daarvan dient te zijn aangeduid in een streekplan, een EG-richtlijn of dient voort te vloeien uit rechtstreeks werkende internationaal-rechtelijke regelgeving.

Ook de Boswet kent compensatie in de vorm van een herplantplicht voor houtopstanden. Deze herplantplicht heeft in tegenstelling tot het provinciaal compensatiebeleid uitsluitend een kwantitatieve insteek. Van de herplantplicht in het kader van de Boswet zijn een aantal categorieën uitgezonderd, zoals bijvoorbeeld houtopstanden in de bebouwde kom. Op dergelijke houtopstanden kan vervolgens wel een kapvergunning nodig zijn op basis van de APV. Ook aan een kapvergunning kan een herplantplicht worden gekoppeld of verplichte bijdrage aan een gemeentelijk groenfonds.

Hoewel de Flora- en faunawet geen compensatiebeginsel kent, blijkt in de praktijk dat aan ontheffingen voor ruimtelijke ingrepen wel mitigerende en/of compenserende maatregelen als voorwaarde kunnen worden gesteld. Deze hangen dan direct samen met de wettelijke noodzaak om de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten te waarborgen.

Ligging plangebied ten opzichte van PEHS

Compensatieverplichtingen i.v.m. ontwikkelingen Mediapark

Uit het Streekplan Noord-Holland Zuid en de kaart Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) blijkt dat het Mediapark, dat gelegen is binnen de rode contour van Hilversum, geen deel uitmaakt van de PEHS en op dit schaalniveau ook geen grote waarden herbergt op het vlak van natuur, landschap, recreatie of cultuurhistorie en tevens geen bodembeschermingsgebied is. Daarnaast zijn geen Vogel- of Habitatrichtlijngebieden ter plaatse of in de omgeving van het Mediapark aanwezig. Hieruit blijkt dat het provinciaal compensatiebeleid niet van toepassing is op het Mediapark of de daarbinnen gelegen groenelementen. De ruimtelijke ontwikkelingen die binnen het bestemmingsplan worden mogelijk gemaakt hebben dus geen compensatieverplichtingen in het kader van het provinciaal beleid tot gevolg.

De gemeente Hilversum heeft de bebouwde kom begrensd in het kader van de Boswet. Het Mediapark ligt binnen deze bebouwde kom waardoor geen sprake is van een herplantplicht in het kader van de Boswet. Wel is sprake van een kapvergunningplicht op basis van de APV en een daaraan gekoppelde herplantplicht of bijdrage aan het gemeentelijk groenfonds. Compensatie in het kader van de Flora- en faunawet komt aan de orde in hoofdstuk 3.

Uit een beschouwing van het plangebied blijkt dat toekomstige mogelijkheden voor (bos)compensatie binnen het plangebied zeer beperkt zijn. Het enige onbebouwde gebied van enige omvang, het Heksenweijtje, is ongeschikt als boscompensatielocatie vanwege esthetische, recreatieve en cultuurhistorische motieven.

3 NATUURWETGEVING

Wettelijk kader

De Europese Habitat- en Vogelrichtlijn zijn of worden geïmplementeerd in de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998. Deze laatste heeft betrekking op bescherming van gebieden. Het Mediapark is geen onderdeel van een beschermd gebied in het kader van de Europese richtlijnen of de Natuurbeschermingswet en tevens zijn geen (exteme) effecten op dergelijke gebieden als gevolg van de uitvoering van het bestemmingsplan te verwachten. De gebiedsgerichte wetgeving blijft hier derhalve verder buiten beschouwing.

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. In deze wet is de bescherming van inheemse wilde planten en dieren geregeld en deze vormt daarmee de vervanging van een aantal eerdere wetten alsmede de implementatie op nationaal niveau van de soortbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. In de wet zijn een aantal verbodsbepalingen opgenomen die van belang zijn bij ruimtelijke ingrepen.

Voor beschermde planten op hun groeiplaats geldt het volgende verbod:

- Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse soort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

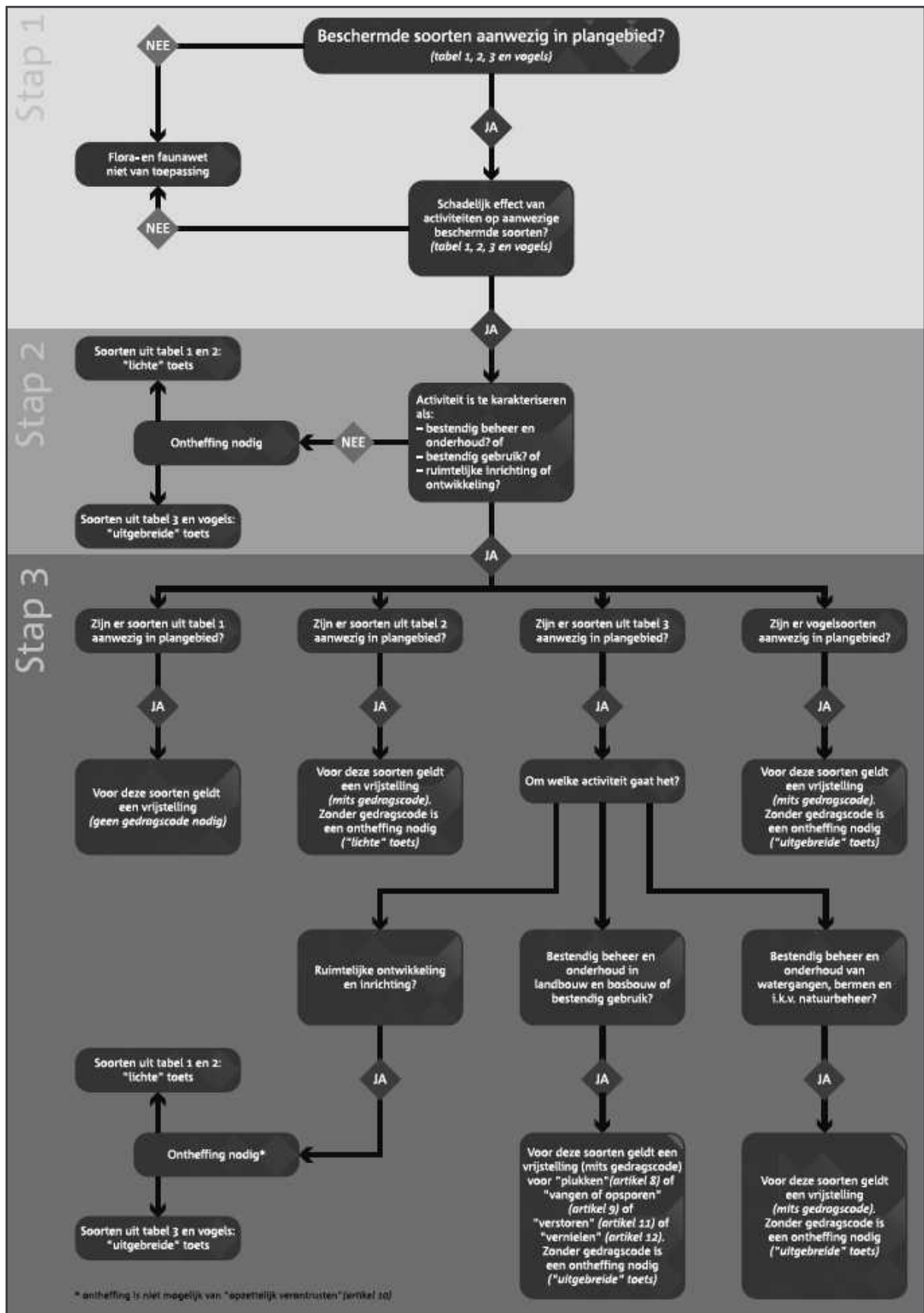
Voor beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving geldt:

- Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten.
- Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Het is verboden eieren van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Voor ruimtelijke ingrepen is in sommige gevallen een ontheffing (ex artikel 75 Flora- en faunawet) mogelijk. Het ontheffingenregime is begin 2005 gewijzigd. In onderstaand schema is de actuele regeling weergegeven.

Ook in het geval van de Flora- en faunawet is geen sprake van een strikt sectorale aangelegenheid. In het geval van ruimtelijke plannen hoeven geen ontheffingen te worden aangevraagd maar dient wel beoordeeld te worden of de uitvoerbaarheid in het geding is door de Flora- en faunawet. Concreet betekent dit dat geen zaken in een (bestemmings)plan mogelijk moeten worden gemaakt waarvan op voorhand kan worden ingezien dat hiervoor geen ontheffing kan worden verleend.

Ontheffingeregime Flora- en faunawet (bron: www.minlnv.nl)

Natuurwaarden Mediapark

In 1994 is door Bureau Waardenburg een uitgebreid onderzoek uitgevoerd naar de natuurwaarden binnen het Mediapark en aangrenzende gebieden. Hoewel dit onderzoek, qua gedetailleerdheid, weinig te wensen overlaat is het intussen al ruim tien jaar oud en daardoor op onderdelen niet meer actueel. Daarnaast zijn zowel de inzichten ten aanzien van de gewenste ontwikkeling van het Mediapark als de wetgeving intussen gewijzigd. Voortliggend verkennend onderzoek heeft zich derhalve gericht op het aanvullen en actualiseren van het genoemde onderzoek uit 1994. De aandacht heeft zich daarbij specifiek gericht op (streng) beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet in relatie tot de actuele herziening van het bestemmingsplan.

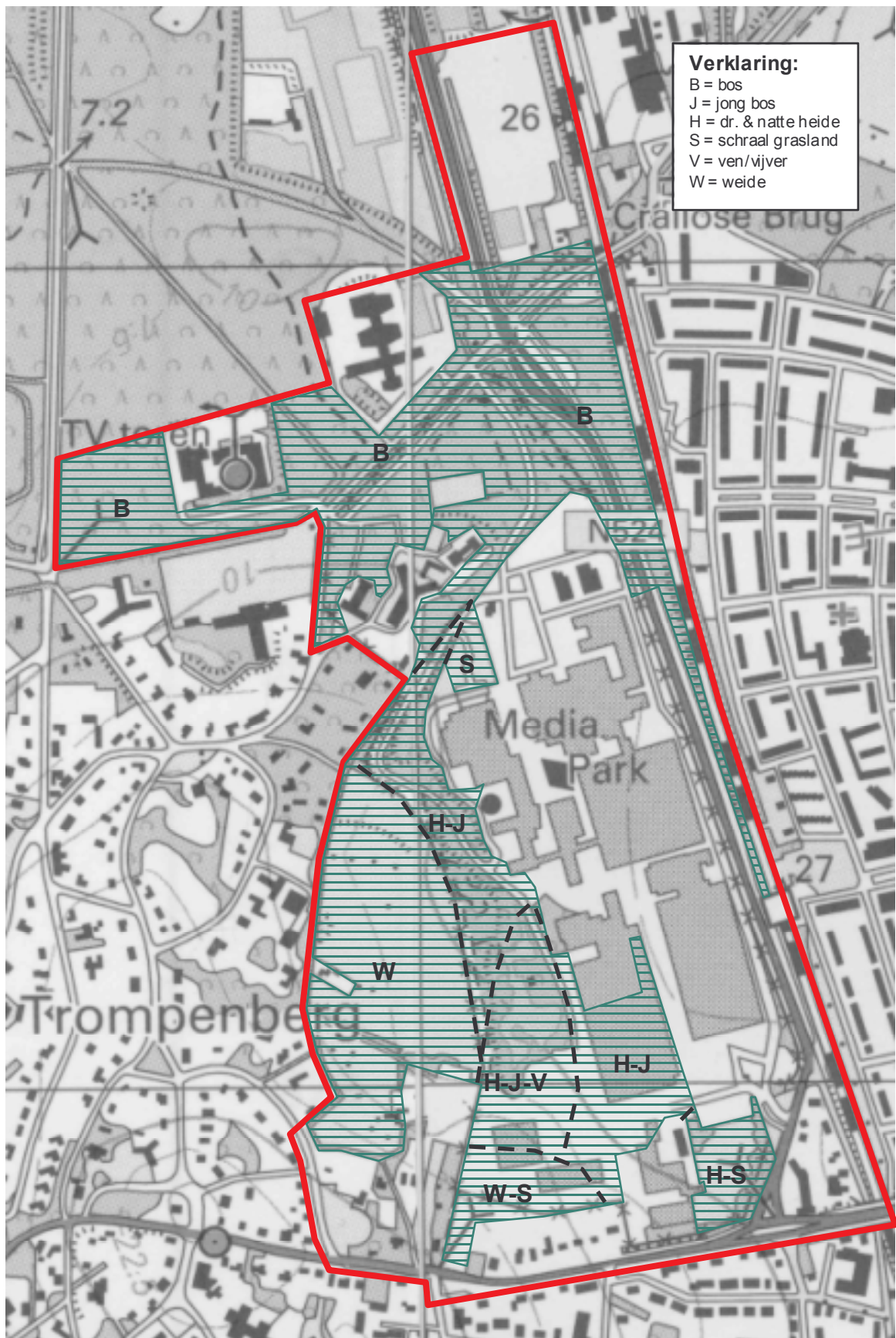
Bij de actualisering is gebruik gemaakt van beschikbare natuurgegevens via het natuurloket (zie bijlage 1 literatuurlijst). Daarnaast is gebruik gemaakt van actuele onderzoeken in de directe omgeving, met name het aangrenzende villagegebied, waarvoor recent eveneens een actualisering van het bestemmingsplan heeft plaatsgevonden. Naast een actualisatie op basis van literatuurgegevens heeft tevens een veldbezoek plaatsgevonden. Daarbij zijn de waardevolle terreingedeelten alsmede groeiplaatsen en leefgebieden van belangwekkende soorten beoordeeld op de huidige staat in vergelijking met die uit 1994.

Hieronder is per relevante soortgroep aangegeven welke situatie in 1994 aanwezig was en welke ontwikkeling heeft plaatsgevonden op basis van het vigerende bestemmingsplan 'Omroepkwartier' of via artikel 19 procedures. Op basis daarvan is een inschatting gemaakt van de aanwezigheid van beschermde soorten die een belemmering kunnen vormen voor het bestemmingsplan of waarmee anderszins rekening kan worden gehouden.

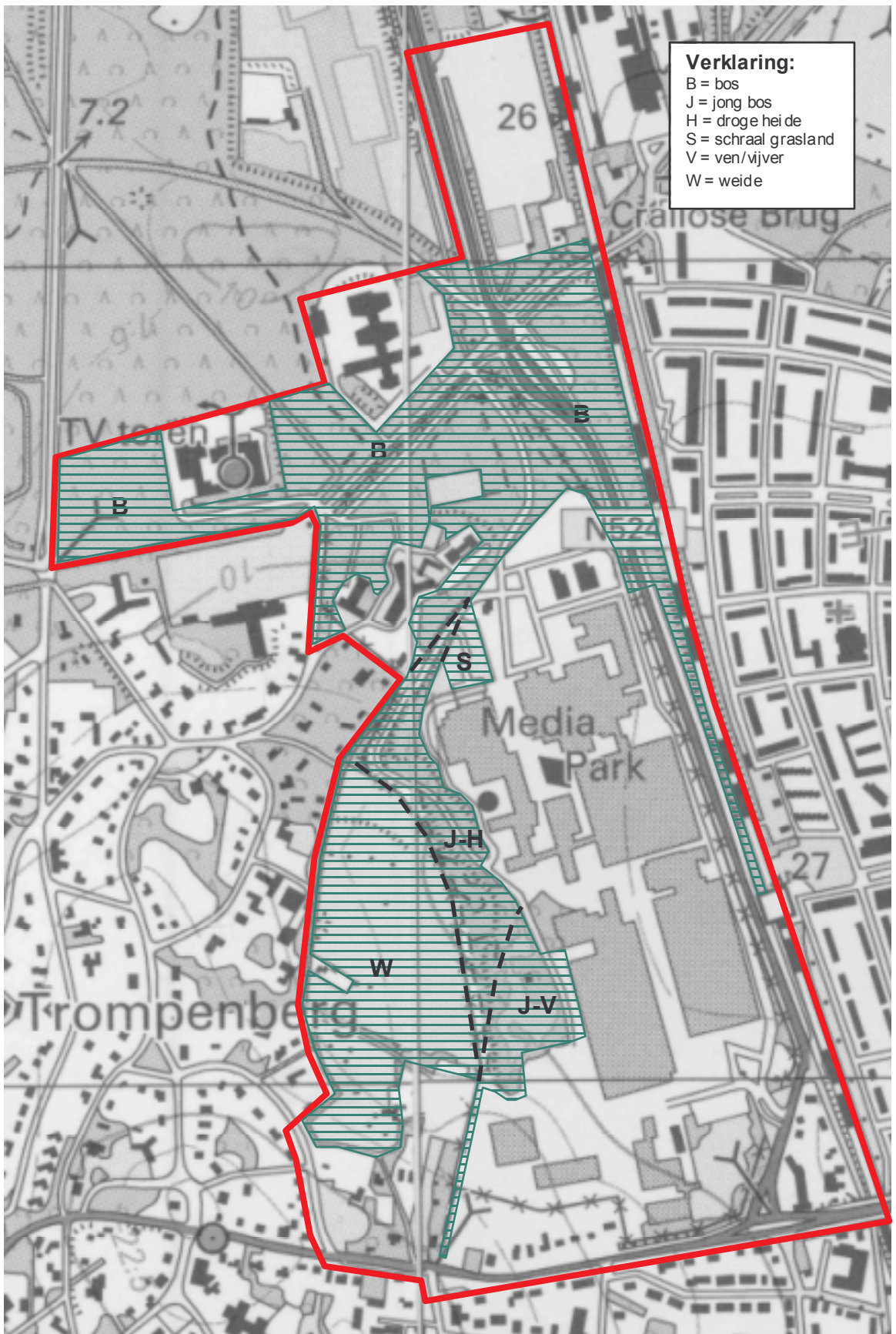
Flora/vegetatie

Uit het onderzoek van Bureau Waardenburg blijkt dat in 1994 een relatief grote variatie aan vegetatietypen aanwezig was, waarbinnen diverse zeldzame plantensoorten voorkwamen. In de kaarten op de volgende pagina's is aangegeven hoe de situatie vanaf 1994 is veranderd.

De oudere bossen in het noorden van het plangebied, die aansluiten op het Spanderswoud, zijn geheel intact gebleven. Vooral het bos rond de AVVC-toren, rond het Wereldomroepsterrein en rond Heideheuvel zijn ecologisch waardevol vanwege de relatief oude boomopstanden. Daarnaast zijn ook veel van de in 1994 aangetroffen bosplanten, zoals het klein springzaad, nu weer aangetroffen. Beschermde soorten waren en zijn echter schaars. Met name de relatief algemene brede wespenorchis, die net als alle andere inheemse orchideeën beschermd is, is verspreid nog binnen het terrein aanwezig. Het veel zeldzamere rond wintergroen, dat net buiten het plangebied voorkwam, is niet meer op de vroegere standplaats aangetroffen en lijkt derhalve geheel uit de regio te zijn verdwenen. Behalve de plaatselijke opslag van bouw materiaal e.d. zijn de oudere bossen in het noordelijk deel van het plangebied dus overwegend nog in een vergelijkbare staat ten opzichte van 1994.

Terreinen met ecologisch waardevolle vegetaties 1994 (bron: Bureau Waardenburg, 1994)

Terreinen met ecologisch waardevolle vegetaties 2005

Met name in de tuinen aan de westzijde van het Mediapark, die destijds van Heideheuvel tot aan de Godelindelaan liepen, kwamen in 1994 jonge bosbeplantingen voor. Deze grotendeels aangeplante bossen zijn in areaal afgenomen door het verdwijnen van het deel van de tuin ten zuiden van de vijver van het Mediapark. Binnen de resterende tuin is het belang echter toegenomen. Enerzijds door een toename van de ouderdom van de beplantingen, anderzijds is door spontane opslag de oppervlakte toegenomen ten koste van met name het areaal droge heide. Ook in de jongere bosbeplantingen is de eerder genoemde beschermde brede wespenorchis verspreid aanwezig. Daarnaast zijn ook andere kenmerkende bosplanten, waarvan een groot deel overigens oorspronkelijk is aangeplant, lokaal nog aanwezig. Dit geldt onder meer voor diverse varensorten zoals gewone eikvaren en adelaarsvaren en voor soorten als lelietje-van-dalen en gewone salomonszegel. Behalve de brede wespenorchis zijn geen beschermde plantensoorten in de jonge bosbeplantingen aanwezig.

Brede wespenorchis langs bosrand in de tuin van het Mediapark ten zuiden van Heideheuvel

Van de eertijds op vrij grote schaal aanwezige droge heidevegetaties is een groot deel inmiddels verdwenen. In het zuidelijk deel van het plangebied vooral door uitbreidingen van verharding en bebouwing. In het resterende deel van de tuinen, tussen het Heksenweitje en het Mediapark, zijn nog steeds heidefragmenten aanwezig. Deze zijn echter veelal sterk vergrast en nemen nog steeds in oppervlakte af door spontane uitbreiding van bos. Standplaatsen van zeldzame soorten zoals gaspeldoorn en Duitse brem zijn verdwenen en in de resterende heideveldjes zijn geen bijzondere soorten aangetroffen.

Naast droge heide kwamen in 1994 in het zuidelijk deel van de tuinen, ten zuiden van de vijver, nog natte heide en vennen voor. Deze vennen en natte vegetaties, overigens aangelegd/aangeplant op vijverfolie (!), herbergden een groot aantal zeldzame en deels ook beschermde soorten zoals veenmossen, diverse kleine zeggen, veenpluis, eenarig wollegras, gagel, rietorchis, lavendelheide, kleine en grote veenbes, ronde zonnedauw, klokjesgentiaan en beenbreek. Deze standplaatsen en alle daar voorkomende belangrijke soorten zijn echter door uitbreiding van bebouwing en verharding (op basis van het vigerende bestemmingsplan of artikel 19 procedures) geheel verdwenen.

Schrale graslandvegetaties waren en zijn verspreid over het terrein aanwezig, bijvoorbeeld in bermen en op enkele 'grasdaken'. Naast een inperking van het areaal is ook het eertijds aangetroffen beschermde akkerklokje niet meer aangetroffen.

Droog grasland met onder meer teunisbloemen

Zoals vermeld zijn de heidevennen geheel verdwenen. De grote vijver bestaat nog maar wordt gekenmerkt door een in ecologisch opzicht matige waterkwaliteit. De steile oevers zijn betrekkelijk soortenarm of worden zelfs geheel gedomineerd door riet. Het water is zeer troebel, vermoedelijk vooral door de aanwezigheid van veel vis zoals karper en wellicht brasem. Van de waterplanten valt met name de dominantie van de algemene gele plomp op. Beschermde soorten zijn in of nabij de vijver niet aangetroffen.

Het areaal weides, bestaande uit graslanden op wat rijkere bodem, is licht ingekrompen. Het grootste weideterrein, het heksenweijtje ten westen van het Mediapark, is echter nog geheel intact. Beschermde plantensoorten waren en zijn hier niet aanwezig.

Het areaal ecologisch interessante vegetaties is, met name aan de zuidzijde van het plangebied, fors ingekrompen. Alle eertijds aanwezige zeldzame soorten zijn verdwenen, met name door het verdwijnen van standplaatsen door uitbreiding van bebouwing en verharding. Andere soorten zoals het akkerklokje zijn verdwenen door het minder geschikt raken van de groeiplaats. Met uitzondering van de bossen en weides zijn alle andere vegetatietypen behalve kwantitatief ook kwalitatief achteruit gegaan. Dit geldt vooral voor de droge heidevegetaties en schrale graslanden, vermoedelijk vooral door het achterwege blijven van een geschikt verschrallingsbeheer. Deze tendens was overigens in 1994 al waarneembaar en heeft dus doorgezet. Beschermde plantensoorten zijn binnen het plangebied nauwelijks (meer) aanwezig zoals zowel blijkt uit de beschikbare literatuurgegevens als uit de veldverkenning. De enige uitzondering is de relatief algemene brede wespencorchis die verspreid nog aanwezig is.

Heksenweijtje

Zoogdieren

In het plangebied is een aantal zeer algemene zoogdiersoorten te verwachten die echter niet van belang zijn voor het bestemmingsplan. Van de streng beschermde zoogdiersoorten zijn met name de boommarter en vleemuizen van belang.

De beschermde boommarter komt of kwam voor in het aangrenzende Spanderswoud en mogelijk ook in het noordwestelijk villagegebied en de bossen op het Mediapark. Over het huidige voorkomen is weinig bekend, maar met name het bos in het noordelijk deel van het plangebied zou deel uit kunnen maken van het leefgebied van de boommarter.

Uit de regio is een groot aantal vleermuissoorten bekend, die zonder uitzondering beschermd zijn. Van de rosse vleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis was in het verleden een winterverblijfplaats aanwezig in een oude kelder in het noordelijk deel van het plangebied (ijskelder Heideheuvel). Mogelijk functioneert deze kelder nog als zodanig. Behalve de genoemde soorten zijn daarnaast ook ruige dwergvleermuis en laatvlieger uit de omgeving bekend. Het Mediapark en het aangrenzende Heksenweijtje en villagegebied zijn waardevolle vleermuisgebieden. Behalve de aanwezigheid van geschikte foerageergebieden zijn hier tevens veel mogelijkheden voorhanden voor verblijfplaatsen in zowel oude bomen als in gebouwen. Met name de oudere bossen in het noordelijk deel van het plangebied bieden goede verblijfsmogelijkheden zodat de aanwezigheid van kolonies boombewonende soorten hier zeer aannemelijk is.

Vogels

De broedvogelstand hangt sterk samen met het bosrijke karakter van delen van het terrein en de ligging nabij het Spanderswoud. In 1994 wordt dan ook melding gemaakt van een groot aantal vooral typische bosvogels zoals groene specht, boomkruiper, boomklever, goudvink en diverse roofvogels. Uit recenter onderzoek blijkt dat de vogelstand niet wezenlijk veranderd is en dat nog steeds minder algemene soorten zoals groene specht en grauwe vliegenvanger aanwezig of te verwachten zijn. Dit valt te verklaren doordat met name de beboste terreindelen grotendeels behouden zijn gebleven. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Speciale aandacht vragen de oudere bosopstanden die veel nestgelegenheden aan kenmerkende bosvogelsoorten bieden.

Reptielen/amfibieën

In het verleden zijn algemene soorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander aangetroffen. Daarnaast zijn gedateerde waarnemingen bekend van de zeldzame kamsalamander in een van de kunstmatige vennen, van de ringslang in of nabij de vijver Mediapark en van zandhagedis, levendbarende hagedis en rugstreppad in de omgeving.

De vennen in het zuidelijk deel van de tuin zijn geheel verdwenen. Het enige resterende oppervlaktewater van formaat is de vijver en daarnaast zullen ook nieuwe waterpartijen op het terrein worden aangelegd, zoals nabij de entree aan de Sumatralaan. Op basis van het karakter van de huidige vijver, de beperkte waterkwaliteit en de aanwezigheid van veel grote vis kan de aanwezigheid van kritische amfibieënsoorten zonder meer worden uitgesloten. Algemene soorten zoals de gewone pad en bruine kikker komen mogelijk nog wel voor.

Van de reptielen valt met name de oude melding van de ringslang op. Hoewel de vijver in de tuin van het Mediapark zeker geen optimaal biotoop vormt en relatief geïsoleerd ligt van andere natte biotopen, kan de incidentele aanwezigheid van de ringslang niet zonder meer worden uitgesloten.

In de omgeving van het plangebied zijn geschikte leefgebieden aanwezig, waar recent de aanwezigheid van ringslangen is vastgesteld. Van de hagedissen zijn geen meldingen uit het Mediapark bekend. Beide soorten zijn niet aangetroffen of te verwachten, zeker de zeldzame zandhagedis niet.

Vissen

In de beperkt aanwezige oppervlaktewateren in het plangebied, met name de vijver in de tuin van het Mediapark, zijn geen beschermde vissoorten te verwachten.

Insecten/ongewervelden

In het verleden zijn vooral relatief algemene vlindersoorten aangetroffen. Dit beeld wordt bevestigd door latere waarnemingen uit het Landelijk Bestand Vlinders. Zeldzamere soorten die in de regio voorkomen, zoals het Heideblauwtje, zijn niet in het plangebied te verwachten.

In de omgeving van het Mediapark is verder de wijngaardslak aangetroffen. Een natuurlijk voorkomen van deze soort binnen het Mediapark is onwaarschijnlijk. Verder is de aanwezigheid van beschermde insecten of ongewervelden niet te verwachten.

Conclusie

De meeste natuurwaarden zijn gekoppeld aan de oudere bosbeplantingen in het plangebied. Evenals in 1994 zijn hier vooral broedvogels en vleemuizen van belang. Mogelijk komt ook de streng beschermde boommarter voor. Beschermde plantensoorten zijn beperkt tot de vrij algemene brede wespenorchis.

Buiten de bossen waren de natuurwaarden voorheen vooral gekoppeld aan droge en natte heidevegetaties, droge schrale graslanden en (kunstmatige) vennen. Het areaal van deze habitattypen is sterk gekrompen en natte heide en vennen zijn zelfs geheel verdwenen ten koste van bebouwing en verharding. In de resterende fragmenten zijn geen streng beschermde soorten meer aanwezig of te verwachten.

In en rond de vijver is in het verleden de ringslang aangetroffen. Hoewel de mogelijkheden voor een levensvatbare populatie gering zijn, kan de incidentele aanwezigheid van zwerfende exemplaren niet zonder meer worden uitgesloten.

Natuurtoets

Het voorontwerpbestemmingsplan voor het Mediapark bestaat, wat de bestemmingskeuze betreft, grofweg uit drie onderdelen, namelijk:

- conserverende groen-/natuurbestemmingen;
- conserverende bestemmingen voor reeds aanwezige stedelijke functies zoals wonen, infrastructuur en multimediale doeleinden;
- nader uit te werken (ontwikkelingsgerichte) bestemmingen die zowel bestaande als toekomstige multimediale bedrijvigheid omvatten.

In de afbeelding 'bestemmingen en ecologisch Waardevolle gebieden' zijn de verschillende groenbestemmingen, de ontwikkelingsgerichte nader uit te werken bestemmingen en de overige reeds bestaande functies aangegeven op grond van het voorontwerpbestemmingsplan.

Ontwikkelingsgerichte (nader uit te werken) bestemmingen

De ontwikkelingsgerichte bestemmingen hebben een globaal (nader uit te werken) karakter. Hoewel een concrete toets derhalve niet eenvoudig is, kan op basis van de bebouwingspercentages een inschatting worden gemaakt van de verwachte aantasting van natuurwaarden. Uit de kaart op de volgende pagina blijkt dat er twee aandachtsgebieden zijn waar een significante aantasting van natuurwaarden te verwachten is.

Allereerst betreft dit een groot deel van de bossen tussen de Wereldomroep, Heideheuvel en het spoor (aandachtsgebied I). Dit gebied bestaat momenteel nagenoeg geheel uit bos. In het bestemmingsplan worden hier bebouwingspercentages van 50-60% mogelijk gemaakt. Er kan dus van worden uitgegaan dat hier een significante oppervlakte bos zal verdwijnen. Het tweede aandachtsgebied (aandachtsgebied II) betreft de tuinen van het Mediapark. Hier maakt het bestemmingsplan een bebouwingspercentage van 30% mogelijk in een eveneens nagenoeg onbebouwd gebied. Vanwege het aanwezige bos, vijvers en heiderestanten is ook hier een significante aantasting van groen te verwachten.

Conserverende groen-/natuurbestemmingen

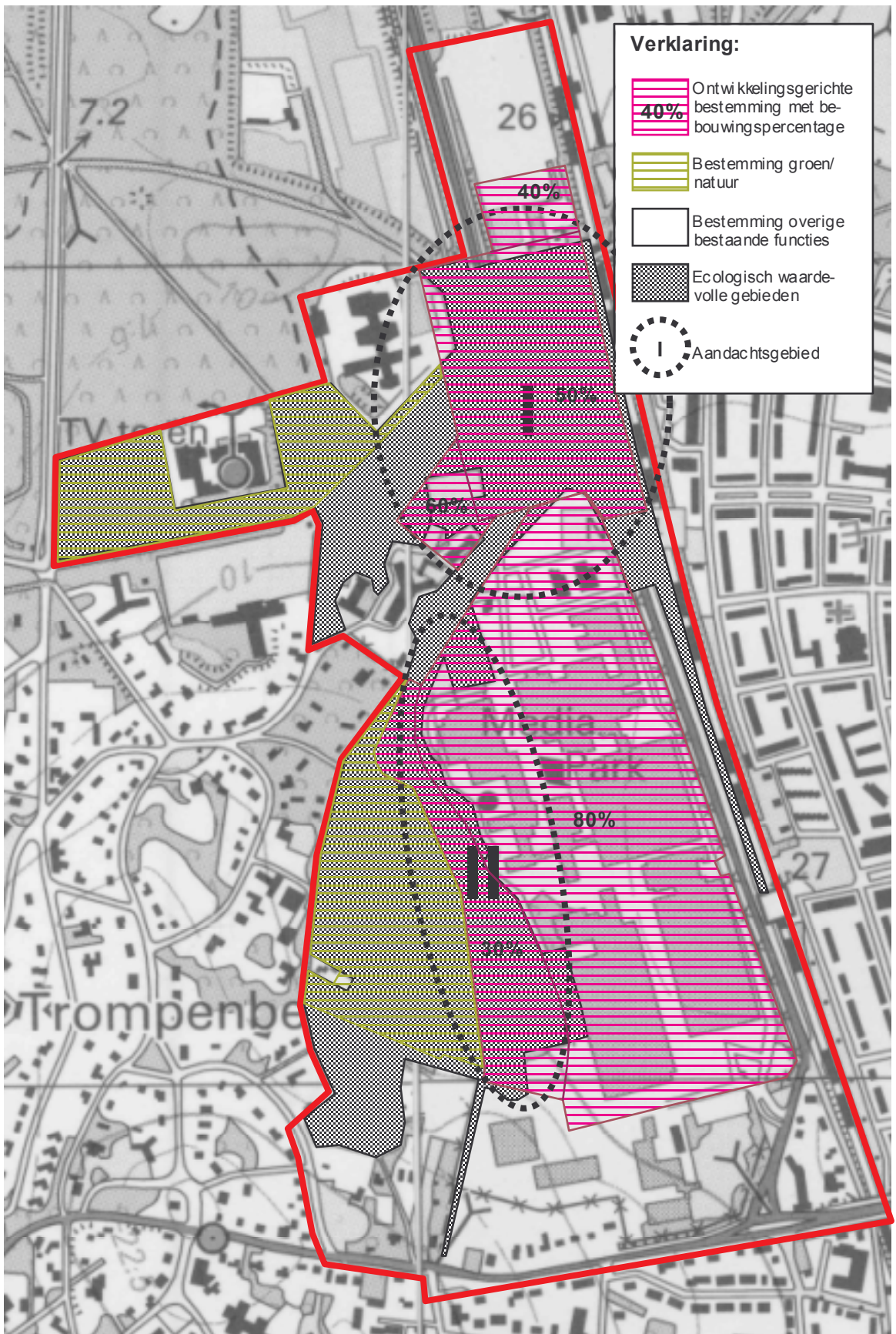
In de conserverende bestemming voor groen en natuur die het Heksenweijtje en de bossen rond de AVVC-toren en het terrein van de Wereldomroep omvat wordt de huidige functie van deze gebieden vastgelegd. Aantasting van aanwezige natuurwaarden is op basis van het bestemmingsplan niet aan de orde.

Conserverende bestemmingen overige bestaande functies

Het resterende deel van het plangebied bestaat uit een breed scala aan bestemmingen voor bestaande functies variërend van wonen en infrastructuur tot bestaande bedrijvigheid en onbebouwde delen van het bedrijventerrein. In de regel komen de bestemmingen overeen met het bestaande gebruik waardoor geen wezenlijke effecten op flora en fauna te verwachten zijn. Een aandachtspunt vormen de bestemmingen voor onbebouwde delen van het bedrijventerrein die bestaan uit bos, met name rond Heideheuvel. Hier is in het bestemmingsplan een passende regeling gewenst voor bescherming van de aanwezige houtopstanden.

Conclusie bestemmingsregelingen

Belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet voor de conserverende delen van het bestemmingsplan zijn in principe niet te verwachten. De aandacht richt zich derhalve vooral op de ontwikkelingsgerichte delen van het plan en dan vooral binnen de twee aandachtsgebieden waar beschermde natuurwaarden te verwachten zijn.

Bestemmingen en ecologisch waardevolle gebieden

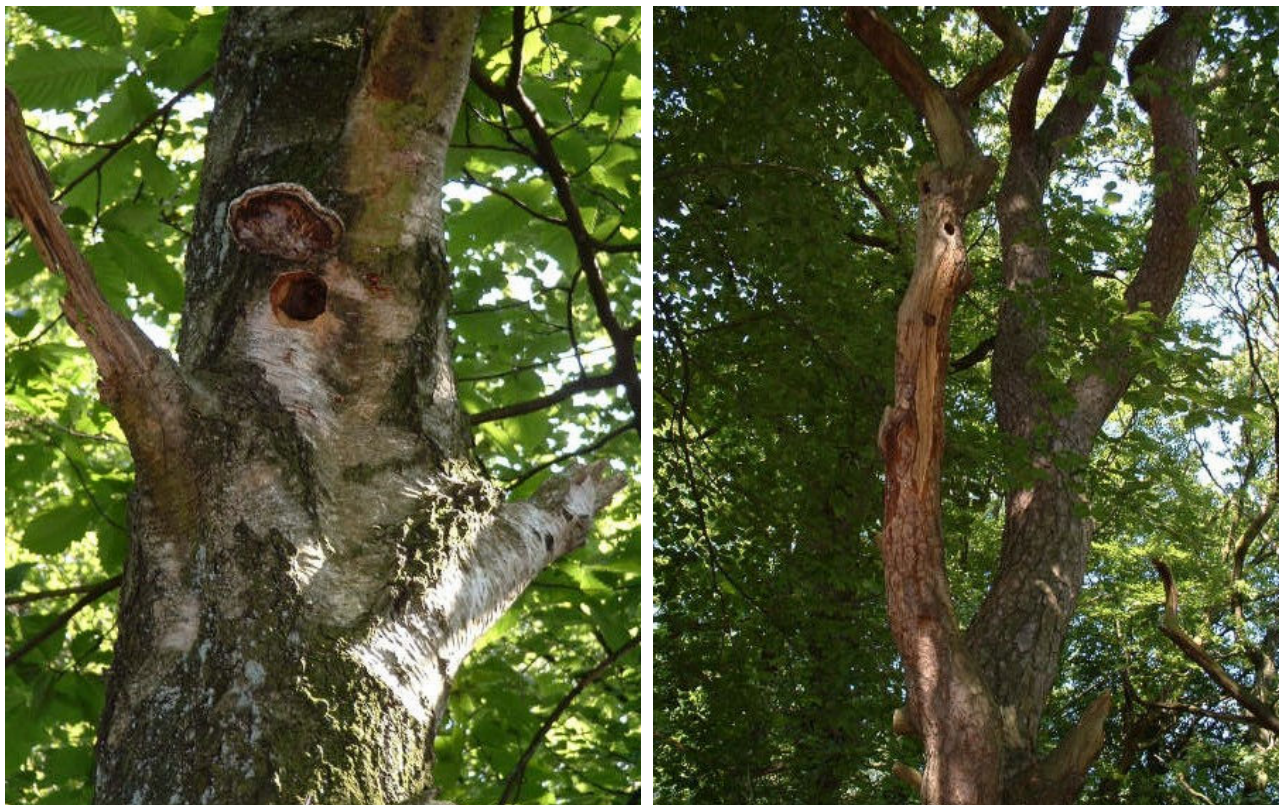
Aandachtsgebied I

Zoals uit de inventarisatie bleek zijn in dit deel van het plangebied oudere bosopstanden te vinden. Deze zijn vooral van belang voor broedvogels, waaronder bijvoorbeeld de groene specht, en voor vleemuizen. Daarnaast zou sprake kunnen zijn van de aanwezigheid van boommarters, waarbij de samenhang met het Spanderswoud en het villagebied van belang is.

In dit deelgebied wordt een relatief grote uitbreiding van bebouwing voorzien. Hoewel niet alle houtopstanden even waardevol zijn kan er van worden uitgegaan dat ook broed- en verblijfplaatsen van beschermde soorten in het geding kunnen zijn. Er is op dat moment sprake van een ontheffingsnoodzaak waarbij sprake zal zijn van de uitgebreide toets:

- De werkzaamheden mogen het voortbestaan van de soort(en) niet in gevaar brengen.
- Er mag geen alternatief zijn voor de activiteit.
- Er moet sprake zijn van dwingende redenen van openbaar belang of uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.
- De werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van 'zorgvuldig handelen'.

Door de globale regeling zijn de locaties van de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen niet exact bekend en is het zodoende onmogelijk om in het kader van het voorontwerpbestemmingsplan een goede inschatting te maken van de effecten op populatieniveau en de mogelijkheid om een ontheffing te verkrijgen. Er moet derhalve worden aangenomen dat met de huidige bestemmingsregeling sprake zal zijn van belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan en dat een aangepaste regeling noodzakelijk is.

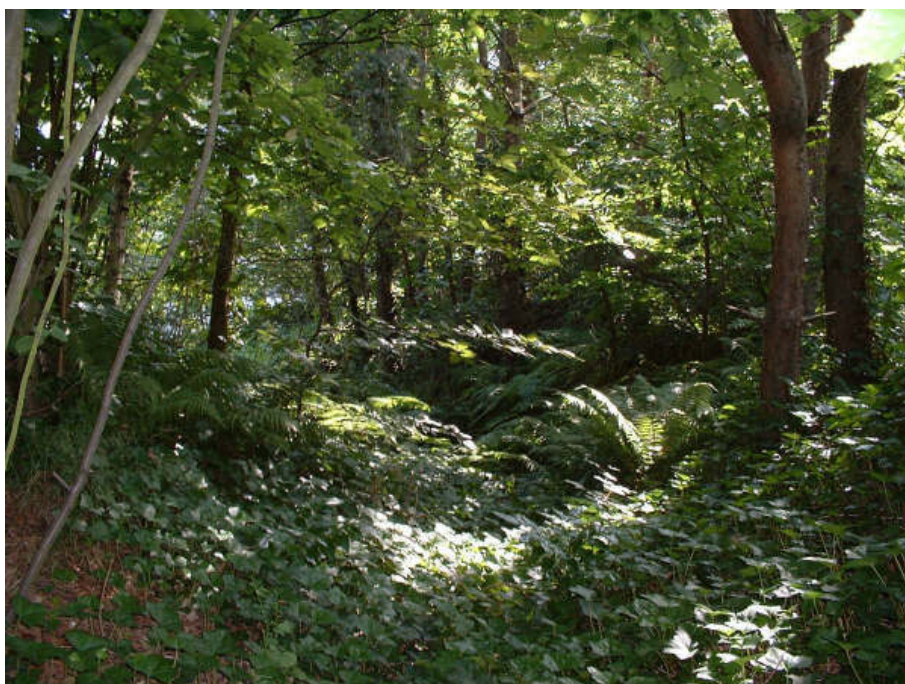

Oude bomen bieden mogelijkheden voor onder meer vogels en vleemuizen

Aandachtsgebied II

De tuin van het Mediapark bestaat, naast de vijver, vooral uit relatief jong bos en plaatselijk uit enkele restanten heide en schraal grasland. Hoewel de houtopstanden duidelijk jonger zijn dan in aandachtsgebied I is ook hier sprake van de mogelijke aanwezigheid van broedvogels en vleermuizen. Er bestaat daarnaast een geringe kans dat in en rond de vijver ringslangen voorkomen.

Net als bij locatie I zijn de locaties van de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen niet voldoende bekend en is het dus onmogelijk om in het kader van het bestemmingsplan een goede inschatting te maken van de effecten op populatieniveau. Het is derhalve ook hier wenselijk om een aangepaste regeling in het bestemmingsplan op te nemen.

Jong bos met dichte ondergroei van varens en klimop

Mogelijkheden aanpassing bestemmingsplanregeling

Om uitvoerbaarheidproblemen te voorkomen zijn in theorie een aantal alternatieve bestemmingsregelingen denkbaar. Deze variëren van het volledig schrappen van de ontwikkelingsmogelijkheden of het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid tot het handhaven van de huidige regeling met zeer strenge voorwaarden voor de uitwerking van de ontwikkelingsgerichte bestemmingen of het maken van een gedetailleerde bestemmingsplanregeling die gebaseerd is op een ontwikkelingsplan voor het gebied waarbij op zorgvuldige wijze rekening wordt gehouden met de aanwezige natuurwaarden. Het zal voor zich spreken dat de laatste variant, zeker ook in het licht van eventuele procesrisico's, de voorkeur verdient. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de volgende aspecten:

- De aanwezige waarden in de aandachtsgebieden dienen concreter in beeld te worden gebracht. Met name de aanwezigheid van oudere bomen die geschikt zijn als verblijfplaats/broedplaats dient concreet in beeld te worden gebracht. Daarnaast is ook inzicht gewenst in viegroutes van vleermuizen, mede in relatie tot de aanwezige winterverblijfplaats.

- Er moet voldoende gekeken zijn naar alternatieven indien een aantasting van waarden onontkoombaar blijkt. Alternatieven kunnen bijvoorbeeld bestaan uit het intensiever benutten van bestaande bebouwde terreindelen (hoogbouw, ondergronds parkeren) om daarmee de benodigde uitbreidingsruimte in het bos te beperken.
- Locatiekeuze en inrichting dienen te worden afgestemd op de aanwezige waarden en de lokale ecologische structuur. Zo worden bouwplannen in de tuin bij voorkeur beperkt tot een smalle randzone aan de kant van het Mediapark waar de ecologische kwaliteit relatief beperkt is. In het geval van de lokale ecologische structuur is met name de relatie met het Spanderswoud van belang. De directe samenhang met de Westerheide is veel beperkter door de aanwezige obstakels in de vorm van infrastructuur. Indirect is deze relatie overigens al gerealiseerd door de natuurbrug tussen de Westerheide en het Spanderswoud.
- Afhankelijk van de mate van aantasting kan sprake zijn van de wenselijkheid van compenserende maatregelen zoals de aanplant van nieuw groen. Praktisch gezien zijn de mogelijkheden hiervoor gering.
- Te handhaven groen dient in het bestemmingsplan als zodanig te worden bestemd en van een basisbescherming te worden voorzien.

Om aan deze voorwaarden te voldoen is een passende ecologische inbreng gewenst in de nadere stedenbouwkundige uitwerking van de plannen voor de aandachtsgebieden.

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Er is geen sprake van compensatieverplichtingen op grond van het provinciaal beleid of de Boswet, wel gekoppeld aan de noodzakelijke kapvergunning. Daarnaast is tevens geen sprake van belemmeringen door beschermde natuurgebieden op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn of Natuurbeschermingswet. Het onderzoek heeft zich derhalve vooral gericht op beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet.

In vergelijking met de situatie in 1994 vallen een aantal zaken op ten aanzien van de ontwikkeling van beschermde natuurwaarden in het plangebied:

- Het merendeel van het oudere bos, vooral gelegen in het noordelijk deel van het plangebied, is behouden gebleven. Het karakter van dit bos is in deze periode niet wezenlijk veranderd.
- De tuin van het Mediapark is in omvang afgenomen en verder bebost geraakt. Dit is ten koste gegaan van natte biotopen zoals natte heide en vennen die geheel zijn verdwenen en daarnaast zijn droge heide en grasland nog slechts plaatselijk aanwezig.
- Met name in het zuidelijk deel van het plangebied zijn voor nieuwbouw en parkeerplaatsen diverse voormalige groengebiedjes geheel verdwenen.
- Bekende standplaatsen van de meeste zeldzame plantensoorten zijn inmiddels verdwenen. Op de resterende locaties zijn geen beschermde soorten meer aangetroffen of komen alleen algemene soorten voor.
- Streng beschermde soorten zijn vooral in de oudere bosopstanden aanwezig of te verwachten. Dit betreft met name broedvogels, vleermuizen en mogelijk de boommarter.
- Naar mate de ouderdom van de houtopstanden in de tuin toeneemt zullen deze ook belangrijker worden voor broedvogels en vleermuizen. Mogelijk komen deze daar nu al voor.
- Het is niet geheel uitgesloten dat in en rond de vijver ringslangen voorkomen. Van een levensvatbare populatie is naar verwachting op grond van de beperkte kwaliteit en omvang en de geïsoleerde ligging van de biotoop geen sprake.

Vijver met dichte rietkragen in de tuin van het Mediapark

Uit het verkennende onderzoek komen twee aandachtslocaties naar voren waar met grote waarschijnlijkheid belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde zijn in verband met de aanwezigheid van streng beschermde soorten. De gewenste ontwikkeling in deze gebieden is in het voorontwerpbestemmingsplan globaal geregeld in de vorm van nader uit te werken bestemmingen. Deze globale regeling stuit op bezwaren vanuit de aanwezige waarden. Het noodzakelijke inzicht in de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan ontbreekt.

Er is een concretere bestemmingsplanregeling wenselijk die inzichtelijk maakt dat voldoende rekening is gehouden met de aanwezige natuurwaarden en die voldoet aan de vereisten vanuit de Flora- en faunawet. Hiervoor is allereerst nader inzicht noodzakelijk in de aanwezige waarden in de twee aandachtsgebieden. In de tweede plaats zal bij de stedenbouwkundige uitwerking van de deelgebieden een volwaardige ecologische inbreng noodzakelijk zijn.

BIJLAGE 1 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Flora en fauna

- Beringen, R., 2005.
Herziening bestemmingsplan Mediapark Hilversum, toelichting bij de floristische verspreidingsgegevens. Rapport 2005.055.
Stichting FLORON, Leiden.
- Bureau Waardenburg, 1994.
Ecologisch onderzoek Mediapark gemeente Hilversum.
- Croonen Adviseurs, 2003.
Onderzoek natuurwaarden t.b.v. het bestemmingsplan voor het noordwestelijk villagegebied.
- Janssen, E.W.A., 2005.
Mediapark Hilversum, levering vogelgegevens. Rapport GC2005-0450. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Limpens, H. et al., 1997.
Atlas van de Nederlandse Vleermuizen.
- Prudon, B., 2005.
GC2005-0450 Mediapark Hilversum, levering Reptielen-, Amfibieën- en Vissengegevens.
Stichting RAVON, Nijmegen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002.
Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000.
- Smit, J.T., 2005.
Mediapark Hilversum, toelichting gegevens ongewervelden. EIS nummer 2005-070.
Stichting EIS-Nederland, Leiden.
- Spitzen, A.M., 2005.
Media Park Hilversum, toelichting bij de zoogdiergegevens GC2005-450. Stichting VZZ, Arnhem.
- Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren.
- Tax, M.H., 1989.
Atlas van de Nederlandse dagvlinders.
- Vlinderstichting, 2005.
Vlindergegevens project Mediapark Hilversum (Landelijk Bestand Vlinders, 2004).

Overig

- Goois Natuurreservaat, 1998.
Beheervisie & beheerplan 1998-2007.
- Provincie Noord-Holland, 2000.
Gedragslijn voor compensatie bij verlies van natuurlijke en landschappelijke waarden.
- Provincie Noord-Holland, 2003.
Streekplan Noord-Holland Zuid.
- Provincie Noord-Holland, 2003.
Gebiedsplan Gooi en Vechtstreek.
- Provincie Noord-Holland, 2004.
Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS).
- www.minlnv.nl.
- www.natuurloket.nl.
- www.noord-holland.nl.

BIJLAGE 2 TOPONIEMEN

